

AGRICULTURA

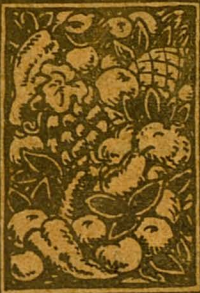
REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Director: **AUGUST MATONS**

Col·laboradors:

Ex-Professors i tècnics del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya

Any X   5 de Novembre de 1926   Núm. 21

AGRICULTORS! ADOBEU AMB POTASSA DE SURIA

DE PRODUCCIÓ NACIONAL

Extreta de les MINES DE SURIA (Catalunya)

No vulgueu pagar més car un producte estranger quan podeu trobar-lo del país, reunint immillorables condicions per a l'agricultura

Demaneu la nostra Agenda Agrícola per a 1926, que és lliurada gratuïtament a tothom qui ho sol·licita.

PER A INFORMES I PREUS, A LES AGÈNCIES I A

MINES DE POTASSA DE SÚRIA, S. A.
(DIRECCIÓ COMERCIAL)

Carrer del Consolat, 1 (Gran Via Laietana)

BARCELONA

Per correu, a APARTAT N.º 891, BARCELONA

ENCICLOPEDIA AGRÍCOLA

Publicada bajo la dirección de G. Wéry

Premiada por la Academia de Ciencias Morales y Políticas
y por la Sociedad Nacional de Agricultura de Francia

Formará una colección de tomos en octavo, profusamente ilustrados, de 500 a 700 páginas cada uno, los cuales se publican sin orden determinado, por ser independientes entre sí.

TOMOS PUBLICADOS

- Química agrícola (Química del suelo). *G. André*. (2.ª edición). 2 tomos.—Tela, 24 ptas.
Química agrícola (Química vegetal). *G. André*.—Tela, 15 ptas.
Viticultura. *P. Pacottet*—Tela, 15 ptas.
Vinificación. *P. Pacottet* (2.ª ed.).—Tela, 14 ptas.
Higiene y Enfermedades del Ganado. *P. Cagny* y *R. Gouin* (2.ª edición).—Tela, 14 ptas.
Avicultura. *Votellier* (2.ª ed.).—Tela, 14 ptas.
Abonos. *C. V. Garola* (2.ª edición). Dos tomos. Publicado el primero.—Tela, 12 ptas.
Cereales. *C. V. Garola*.—Tela, 14 ptas.
Riegos y drenajes. *Risler y Wéry*—Tela, 14 ptas.
Las Conservas de frutas *Rolet*—Tela, 12 ptas.
Agricultura general (Labores y rotación de cultivos) *Diffloth* (2.ª edición).—En prensa.
Agricultura general (Siembras y cosechas). *Diffloth*.—Tela, 14 ptas.
Alimentación racional de los Animales domésticos. *R. Gouin*.—Tela, 14 ptas.
Entomología y Parasitología agrícolas. *Guénaux*.—Tela, 14 ptas.
Enfermedades parasitarias de las plantas cultivadas. *J. Delacroix*.—Tela, 12 ptas.
Enfermedades no parasitarias de las Plantas cultivadas. *Delacroix*.—Tela, 12 ptas.
Lechería. *Martin*.—Tela, 12 ptas.
Arboricultura frutal. *Bussard y Duval*.—Tela, 14 ptas.
Material vitícola. *R. Brunet*.—Tela, 12 ptas.
Material vinícola. *R. Brunet*.—Tela, 14 ptas.
Prados y Plantas forrajeras. *C. V. Garola*—Tela, 15 ptas.
Botánica agrícola. *E. Schribaux y Nanot*.—Tela, 12 ptas.
Zootecnia general. *P. Diffloth*. Dos tomos.—Tela, 27 ptas.
Microbiología agrícola. *Kayser*. 2 tomos.—Tela, 24 ptas.
Ganado lanar. *Diffloth*.—Tela, 12 ptas.
Silvicultura. *Fron*.—Tela, 14 ptas.
Razas bovinas. *P. Diffloth*.—Tela, 15 ptas.
Aguardientes y Vinagres. *P. Pacottet*.—Tela, 14 ptas.
Las conservas de Legumbres, Carnes, Productos del corral y de la lechería. *A. Rolet*—Tela, 12 ptas.
La remolacha y la fabricación del azúcar de remolacha. *Saillard*.—Tela, 17 ptas.
Industria y comercio de los Abonos. *C. Puvignage*.—Tela, 14 ptas.
Construcciones rurales. *Danguy*.—Tela, 14 ptas.
Economía rural. *E. Jouzier*.—Tela, 14 ptas.
Compendio de Agricultura. *C. Seltensperger*.—Tela, 14 ptas.
Explotación de un dominio agrícola. *R. Vulgner*.—Tela, 15 ptas.
Apicultura. *R. Hommell*.—Tela, 14 ptas.
Cultivo hortícola. *L. Bussard*.—Tela, 12 ptas.
Cabras, Cerdos, Conejos. *P. Diffloth*.—Tela, 12 ptas.
El Manzano de Sidra y la Sidrería. *G. Warcollier*.—Tela, 15 ptas.
Sericultura. *P. Vieil*.—Tela, 12 ptas.
Hidrología agrícola. *Diéner*.—Tela, 12 ptas.

TOMOS EN PREENSA

- Razas caballares. *Diffloth*. Un tomo.
Máquinas de labranza. *G. Coupán*. Un tomo.
Abonos. *C. V. Garola* (2.ª edición). Tomo II.
Ingeniería rural. *Provost y Rolley*. Un tomo.
Meteorología agrícola. *P. Klein*. Un tomo.
Análisis agrícolas. *R. Gullin*. Un tomo.
Higiene de la Granja. *Regnard y Portier*. Un tomo.
La Mimbrera (Cultivo y aplicaciones). *Leroux*. Un tomo.
Destilería agrícola e industrial. *Boutlinger*. Dos tomos.

De venta: en la LLIBRERÍA CATALONIA, Pl. de Catalunya, 17.—Barcelona

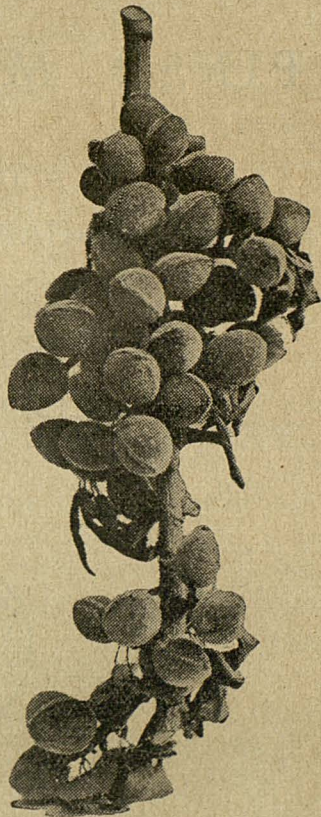
Ametllers "Desmai"

Aquest arbre converteix les terres més aspres i seques en vergers reproductius, fins al punt de superar en valor al dels millors terrenys destinats a cereals i cultius similars. On abunden els cultius d'arbustos les crisis són fàcilment evitables, més aprofitades les terres i on més recursos troba la població camperola.

Els fruits de les terres de secà són els més indicats per a portar la major transformació agrària i econòmica. Els qui compten amb alguns centenars d'aquests arbres, poden dir que tenen assegurada sa subsistència. Les millores més positives de la propietat rural descansen en aquestes plantacions. Amb elles les terres ingrates poden donar les més segures i sanejades rendes, i els cabals invertits en aquesta classe d'arbres asseguruen els més positius interessos.

Poden fixar-se els agricultors que aspiren augmentar els rendiments de ses terres en els beneficis i avantatges que aquells els ofereixen i els escassos cabals que tant per a sa instal·lació com per a sa conservació són necessaris.

L'ametller *Desmai* mereix cada dia més particular predilecció per sa major resistència als freds i glaçades, el qual el fa recomanable de manera especial en els llocs on les baixes temperatures son més de témer.

Primera força: De 5/6 cms. de circumferència a 60 cms. de l'arrel, a 185 pessetes el 100.

Segona força: De 4 cms. de circumferència a 60 cms. de l'arrel, a 135 pessetes el 100.

Tercera força: De 3 cms. de circumferència a 60 cms. de l'arrel, a 100 pessetes el 100.

Planter d'ametllers per a la formació de vivers

De 1 i 3 anys.—Sense empeltar, admirable desenrotllament.—Preus per correspondència.

EL CULTIVADOR MODERN

Trafalgar, 76 (junt a l'Arc del Triomf). Apartat 625

Telèfon 1966 S. P. :: BARCELONA ::

Demanin-se Catàlegs d'Arbres fruiters, forestals i granes per a sembrar seleccionades

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu «Agricultura»

ALTHEIN

PINSO MELASSAT SEC

PER A TOTA MENA DE
BESTIAR - RENDEIX LA
MAJOR UTILITAT EN
L'ENGREIX I LA PRO-
DUCCIÓ DE LA LLET

ALTHEIN

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any **Pessetes 9** -:- Fora: **Pessetes 10** -:- Estranger: **Pessetes 11**

Número solt: **Pessetes 0,50**

Direcció i Administració : Plaça de Catalunya, 17 (Llibreria Catalònia) : BARCELONA

SUMARI: L'agricultura a l'escola primària, per *Josep Mallart*.—La mosca de l'oliva, per *M. Figarot*.—Les closes, per *Josep Llovet*.—El consorci del most.—Notes i Comentaris.—Noticiari.—Informacions comercials, per *Lluís Marsal*.—Consultori, per *R. S.*

L'agricultura a l'escola primària

TANTES vegades com ens hem queixat que la joventut dels pobles rurals sol tenir l'esperit massa allunyat de les coses de l'agricultura, i no hem assenyalat prou una de les causes que més hi contribueixen: el desinteressament o el deslligament que té l'escola envers les coses de la terra.

El jovent rural no pensa prou en els problemes agrícoles, ni llegeix prou les publicacions de la seva especialitat, ni es preocupa prou per a millorar les seves terres i el seu bestiar, perquè se l'ha portat, a l'escola, a una consideració del món que no té res que veure amb tot això. Se l'ha ensenyat a llegir, escriure i comptar, se li ha parlat de fets heroics realitzats en èpoques remotes, de guerres i de canvis polítics ocorreguts a l'altra part del món, se li ha fet dibuixar motius ornamentals que decoraren els temples grecs... D'agricultura, gairebé no n'ha sentit pronunciar un mot.

El noi que veu tot un món de coses enlluernadores, que llegeix llibres on es parla de les ciències i de les arts, dels invents i de la vida moderna de les ciutats, sense trobar res que li parli de les riqueses agrícoles, dels milloraments obtinguts per l'aplicació de la ciència al conreu dels camps, de la vida refinada de l'agricultor que sap explotar les propietats, arriba a creure que el treball de la terra és una cosa d'últim terme i que la consideració de l'agricultor no mereix gran cosa dintre de les valors d'una civilització.

Davant d'això, el noi que té una mica d'aspiració, el qui enveja

una certa posició o s'ha posat al cap d'aconseguir una vida relativament completa, gira els ulls cap a la ciutat i deixa la terra. El qui resta a pagès sol ésser massa sovint el conformat, el que passa la vida sense pena ni glòria, sense gust per a fer produir la terra, sense esperança de millorar-la.

S'ha de fer veure, des de l'escola primària, que també l'agricultura té elements d'expansió espiritual, com en pugui tenir el cercle més delicat de qualsevol ciència o art; que també l'agricultura dóna marge d'activitat a aquelles persones que tenen aspiracions de vida plena i de riquesa; que tanta o més consideració social ha de merèixer l'agricultor com el conreador de qualsevol altra branca.

D'aquest mal no sols en pateixen les escoles de poble, sinó també les de ciutat, totes dominades per vistes massa unilaterals, massa enfocades cap a la vida urbana, cap a les activitats d'aplicació directa del *llegir, l'escriure i el comptar*. Però a les escoles rurals és més greu, perquè en elles s'ha de fer, demés, una *iniciació agrícola*.

Ja sabem que els mestres són els primers que no estan iniciats; perquè a les escoles normals rarament se'ls orienta seriosament en aquesta branca, i no es dóna cap formació especial al mestre rural, ni tan sols se l'estimula a què l'obtingui per ell mateix. Però ¿no es podrien organitzar cursos per a mestres rurals? ¿no es podria fer néixer estímuls per a què els mateixos mestres es documentessin llegint les publicacions agrícoles?

La publicació agrícola, i sobretot la revista, ha d'ésser el gran element que doni vida a l'escola rural. A una casa on s'ensenya a manejar i a utilitzar el gran instrument que és la lectura, s'ha de donar lectura agrícola que desperti l'interès amb novetats periòdicament presentades, amb problemes que parlin a l'esperit i també a la butxaca dels joves que estan orientant llurs desitjos i esperances de la vida, en ells ja pròxima a espallar i a donar fruit.

Les lectures de l'escola no faran pas agricultors acabats, ni tampoc s'ho ha de proposar l'acció agrícola que pugui desenrotllar el mestre. Però, almenys, que els futurs agricultors prenguin consciència de què en l'agricultura que han vist fer a llurs pares hi ha un més enllà de possibilitats de perfeccionament, i que sàpiguen usar d'un element constant de progrés com és la publicació o la revista de l'especialitat.

El xicot que s'acostumi a tenir entre les mans la publicació agrícola, la hi voldrà tenir més tard; l'alumne que s'haurà començat a interessar pels problemes d'ordre general o particular que es

plantegen a la revista, seguirà interessant-s'hi amb més motiu quan se'ls trobi al davant, en el seu treball professional.

En això la intervenció del mestre pot ésser molt petita i no demana cap preparació especial; la seva acció es pot limitar a proposar lectures als alumnes, o encara a posar senzillament les publicacions a les mans dels nois, perquè en treguin el que bonament puguin. Aquesta ja seria, en certa manera, una iniciació, que també podria aprofitar-se per a la formació de la cultura agrícola del mestre.

Però, ¿qui ha d'estimular els mestres a què emprenguin l'acció agrícola i es facin aquesta cultura? Sobretot, ¿d'on han de sortir les publicacions per a l'escola?

No m'atreveixo a demanar cap llei, ni cap alta disposició d'aquelles que fan tan bonic a les fulles oficials. Voldria proposar una cosa ben pràctica, i per tant, ben aprop de les realitzacions.

A cada Municipi hi ha una Junta local de Instrucció primària; a quasi tots els pobles rurals aquesta Junta tindrà dintre dels seus membres varis agricultors, o vàries persones que viuen directament de l'agricultura. Aquests, pares de família generalment, han d'estar interessats en què la iniciació agrícola de llurs fills es faci tan bé com sigui possible. Ells poden fer que el Municipi destini una mica del pressupost a aquestes atencions; ells poden donar facilitats al mestre per a què porti millor a terme la seva tasca.

Per altra banda, persones d'esperit generós i filantròpic, que no en manquen, trobarien una nova manera de fer bé, pagant subscripcions de revistes agrícoles per a les escoles, ja que els pressupostos d'aquestes solen ésser massa migrats, i s'han d'adreçar generalment a conceptes *més oficials*.

Les mateixes empreses editores de les revistes haurien de contribuir a l'obra, repartint un cert nombre de subscripcions gratuïtes entre les escoles on hi hagués la seguretat que havien d'ésser llegides. Seria la millor manera de guanyar nous abonats per a més tard, i, amb això, d'aconseguir noves generacions iniciades en la lectura i en la recerca de tota mena de documentació encaminada a fer produir més i més bé llurs terres.

JOSEP MALLART

Als recons, als marges, a les vores dels camins i de les sèquies, als patis, a les partions dels camps, a tots els espais lliures, planteu-hi arbres de justa o de fruita. A Catalunya en tenim massa bocs encara.

La mosca de l'oliva

MOLT s'ha escrit, i molt s'escriurà encara, sobre el millor procediment per a combatre la mosca; els tècnics prou estudien la biologia de l'insecte, prou aconsellen procediments de lluita, però ve la pràctica i comprova que aquells consells no sempre són d'eficàcia real. Més ben dit: els procediments de defensa contra molts paràsits agrícoles han d'ésser variables, segons la climatologia de cada encontrada i segons els seus cultius dominants; per això, el lector de llibres i revistes d'agricultura ha de tenir bon criteri, fent bentots, després de llegir, examen de consciència, i dir: Això que es recomana, per racional que sigui, ¿em donarà els resultats preconitzats? Anem al cas.

Fa dos anys vaig anar a la Cènia, per a fer-me càrrec dels procediments seguits per a combatre la mosca de l'oliva, i vaig quedar convençut; l'any passat ho poso en pràctica en el meu olivar i la collita fou esplèndida; cal dir, però, que el *Dacus* no va donar senyals de vida. Però ve enguany i res no hi fa res. Es un any que es pot assenyalar com anyada de mosques fruiteres, i, cosa ben rara, en canvi la mosca domèstica i el mosquíu poc s'han reproduït. Aquells vols de mosques que pels pobles rurals i masies es remarquen pels estables no s'han vist, i en canvi, les olives són parasitades de primera hora, els préssecs plens de cucs, les figues agres, i hom es pregunta, ¿d'on ha sortit tant de dípter, ja que l'any passat no hi hagué flagell d'aquesta classe? Prou he posat rametes impregnades d'un preparat daquicida, fent de manera que sempre estiguessin humitoses, però les olives estan ja corcades en un 70 per 100.

A fe que és veritat que l'experiència és mare de la ciència. Fa uns anys vaig provar el procediment humit Berlesse a l'oliverar i a l'horta, comprovant que eren nombroses les mosques que es trobaven mortes pel terror al voltant del recipient; a més, les cassolletes estaven plenes d'escarabats verds i bronzejats, com també de moltes papallones d'eudemis. Però com l'evaporació és a l'estiu tan forta, que era ben enutjós de reomplir les cassolletes; per poc que hom no es recordés quedaven en sec; però ve't aquí que enguany molts pagesos aprofiten els pots buits de les conserves de tomàquet, els pengen als arbres, els uns els omplen d'una mixtura emmetzinada i els altres amb un líquid càustic, i s'observa que ultra estalviar evaporació, també les mosques van a beure i moren, havent

tingut la precaució de posar uns flotadors perquè poguessin beure els insectes.

Els que posaren rametes amb un preparat daquicida no trobaren tant d'alivi com s'esperava, ja que amb les fortes calors el líquid s'assecava i la mosca no trobava el que millor li plau a l'estiu, és a dir, aigua, humitat per apagar la set. Han vingut les pluges de la tardor, i al meu entendre ara és l'hora d'aplicar el procediment de les rametes emmetzinades, ja que l'insecte no patint set, però mancant-li material endolçat, cercarà amb plaer el preparat daquicida, i més quant no s'asseca amb tanta senzillesa.

¿Veieu com «cada terra fa sa guerra»?... El clima de la regió tortosina és excessivament sec: doncs donarà més bon resultat un remei humit. ¿Que, al contrari, és una anyada de règim plujós? Doncs el procediment Berlesse modificat serà de raó.

Arruixar les branques no és d'aconsellar, puix un petit descuit pot cremar-les, com també el preparat s'asseca massa de pressa. Ara el polvoritzar els arbres és una bona pràctica, no sols per a defensar-los de les malalties criptogàmiques i vigoritzar-los, sinó també si la polvorització té lloc entre Sant Lluís i Sant Pere de Juny, llavors el preparat cúpric obra com a preservatiu; la mosca en veure una cosa estranya a l'oliva, com és una capa de suc bordelès, es troba estranyada i recelosa, no desova i va en cerca d'altres fruits que no estiguin sulfatats, i com el seu vol és fort, podent fer alguns quilòmetres sense cansar-se, fugirà de la contrada protegida per a parasitar al seu gust.

Són molts els que creuen que mai no hi havia hagut tant de flagell a les oliveres com ara, i alarmats demanen al Govern mides dictatorials per a combatre el Dàcus; però mentre el món ha estat món la mosca de l'oliva ha donat que parlar. Plini i Teofrast ja parlen dels seus estralls. Napoleó I, en el primer any del seu consolat, va obligar els olivicultors de la ribera de Gènova a anticipar la collita. Francesc I de Borbó, en 1841, va pregonar que a la primera quinzena de setembre totes les olives es collissin per aturar la reproducció de la mosca per al prop vinent any. Temps enrera, quan hom tenia un rei al cos, era difícil una ordre dictatorial d'aquesta índole, perquè hom l'haguera escoltat com si plugués, però avui que el «mando y ordeno» és imperatiu, crec que, en bé del país, podia sortir un Reial decret dient, per exemple: «Tot moli de molendre olives que no hagi acabat la seva tasca pel 31 de març pagarà, meitat pel Estat, meitat pel Municipi, deu duros per premsa i per dia, sigui o no de treball», única manera d'acabar amb les collites

tardanes, que tant de mal fan i que la gasiveria d'estalvi d'unes quantes pessetes fa que tingui lloc una posta primerenca.

Forçar els pagesos a arranjar les oliveres al seu degut temps és una cosa ímproba i és quasi un impossible. Pel juny i juliol no hi ha prou braços al camp per a tot ; l'hortolà primer pensa a batre i sembrar el moresc i mongetes ; el vinyater, que la vinya entrarà en febre i si no es dóna pressa escaldarà el raïm ; l'arrosser, entre el plantar i birbar té prou feina, i així és que el cultiu de l'olivera es deixa en segon terme, i res no hi ha d'estrany que la mosca trobi camp abonat per la primera posta, essent difícil després aturar la invasió, com ha passat enguany.

De mitjans de defensa n'hi ha un : si jo manés, faria que al 15 de juny de cada any un escamot de soldats manats per un caporal, i amb tots els adminicles que els cas requereix, fos enviat a cada poble, per començar la lluita contra el *Dacus*, acabant la tasca per fi d'octubre. Després, ¡paga, poble! Amb un any n'hi hauria prou, i seria un bon escarment i una bona lliçó per als deixats, els amarrats i els incrèduls, amb profit de tots. Aquesta és l'única manera de combatre la mosca de l'oliva, afegint-hi el no deixar moldre més tard del mes de març.

M. FIGAROT

Les closes

II

EN l'article anterior dèiem que les closes calia fertilitzar-les i destruir-hi les males herbes.

Dèiem, encara, que convenia de rasclar. Bé ho saben els que ho han provat. La utilitat de les rasclades és ben palesa, i s'explica d'una part per la influència que tenen sobre la nitrificació i l'airejament del terreny, que bé ho necessitaria, després de tants anys d'ésser premsat pels peus dels animals. Aquests efectes són tan certs, que s'ha ideat un aparell que fa l'efecte d'un rascle, però molt més enèrgic, i al qual se li dóna el nom ben explicatiu de regenerador de prats. D'altra part, en les closes humides i esgotades, que es cobreixen de molsa, aquesta es podria destruir fàcilment amb rasclades enèrgiques. Millor encara fóra escampar abans 250 quilos de sulfat de ferro per hectàrea i esperar, per a rasclar,

PRODUCTES QUÍMICS MONCADA, S. A.
VALÈNCIA, 322 :: BARCELONA

Unic establiment a Espanya que s'ocupa exclusivament de tot el que fa referència a la

**Agricultura i Indústria
de la Ramaderia**
en totes les seves múltiples manifestacions

Dipòsit de tota classe de productes originals i de
puresa garantida per a l'ús Agrícola i Veterinari

La direcció tècnica es posa a disposició dels senyors Agricultors
i Ramaders per a facilitar els detalls possibles a prop dels productes
que disposa de l'Agricultura, de la Indústria i de la Ramaderia

**No oblideu
que tots necessiteu**

A. 1.

Declarat d'Utilitat Pública pel Ministeri de Foment

Desinfecció, Preventiu i Curació
de les malalties infeccioses del bestiar. L'únic que
ha obtingut resultats positius per a la curació de la

**Glossopeda - Mal Roig
Còlera de l'aviram, etc.**

Es ven a les Farmàcies, Drogueries i Av. Antòs XIII, 339

Dipòsit General

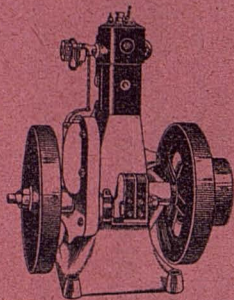
Carrer VALÈNCIA, 322 (entre Llúria i Bruc)

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

Motors Bruneau

(a benzina i petroli)
D'1 A 16 HP

Una joia per als agricultors i els industrials, econòmics de preu i consum. Els únics garantits per cinc anys.

AGENT GENERAL PER A ESPANYA

J. CLOS

Lausaca, 18 - Figueres

Exposició: **M. HENING**

Flors, 5 - Barcelona

Maquinària Agrícola Moderna

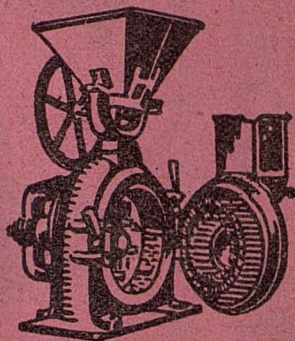
Trituració i polvorització

Demaneu Catàlegs a

MAURICI HENING

Flors, 5

(entre el carrer i la Ronda de Sant Pau; davant del teatre Olympia)

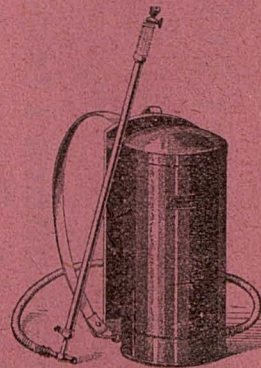

Molí

«ROYAL-TRIUMPH»
Patentat

Per a pinsos i tota mena de productes.

Matxucadores, Molins, etc.

Polvoritzador

«LE RATIONNEL»
Patentat

Per a blanquejar, pintar, desinfectar, polvoritzar arbres, sulfatar, etc.
Polvoritzadors a tracció, motxilla, etc.

que aquesta sal hagués deixat sentir els seus efectes mortals sobre la criptògama.

Amb un rascle de fusta capbussat es desfan els monticles de terra que construeixen els taïps i que tant dificulten l'operació del dallar. No parlo de les rolades, perquè tractant-se en general de closes velles ja són prou afetgegades; però en el cas de les closes joves, en les quals els freds poden descalçar les plantes, serien de molta utilitat.

A més, dèiem també en l'article anterior, s'ha de regar. Les regades que es donen en la nostra comarca són: unes a la primavera, per a tenir herba a l'estiu, i altres a darrers d'agost i setembre, per a tenir herba per l'hivern, totes, per consegüent, amb la sola finalitat de donar a les plantes l'aigua que necessiten. Una part de closes són regades amb aigua d'ullals, pous artesianos naturals, que reunint les seves aigües formen una sèquia important. L'altra part són regades amb aigües procedents, més o menys directament, dels rius Muga, Fluvià i Ter.

Hi ha unes quantes closes, les primeres que aprofiten l'aigua dels ullals esmentats, que la gent d'aquí diu que són *agres*. Sabem que en general aquest nom és emprat per a designar prats de mala qualitat. A la vista semblen tan bones o millors que les altres; tenen una proporció de lleguminoses que varia del 30-40 %, però s'hi porta el bestiar, i amb les mateixes condicions no es conserva tan bé de carns com en les altres. Les herbes són *agres*. La flora, però, és la mateixa que en les altres, potser encara és més rica en lleguminoses. La causa creiem que no és deguda al terreny, podria atribuir-se a l'aigua. Hem fet remarcar que eren regades amb aigua d'ullals, i que eren les primeres d'aprofitar aquest aigua, la qual cosa pot fer creure que es tracta d'un aigua poc airejada i massa freda, car closes creades en terrenys que a la vista no difereixen en res dels anteriors i regades amb la mateixa aigua, però després d'haver fet més recorregut, és a dir, quan ha tingut temps d'airejar-se i d'escalfar-se, són netament superiors.

I ara que parlem de regar, no podem passar per alt de dir la deixadesa en què es troben les sèquies de conducció i d'escorriment d'aigües. Ningú no es vol cuidar d'escurar-les, i, no obstant, fóra de gran interès tractant-se d'una comarca tan planera com és l'Empordà, on el pendent és tan poc, que moltes closes es passen part de l'hivern plenes d'aigua, ho i tenir les sèquies netes, però com que el veí de sota les té brutes, l'aigua conserva el mateix nivell. La qüestió d'escurar recs hauria d'ésser general. Fins és d'interès higiènic.

Finalment, dèiem també que les closos s'havien de dallar. Després de dallada arran de terra, l'herba rebrota millor. Hi ha closos que són alternativament dallades i pasturades, altres són exclusivament pasturades. Si ens hi fixem, veurem que les primeres són millors que les segones. En les closos exclusivament pasturades, les herbes dolentes, anuals i bisanuals, no troben cap obstacle a llur desenrotllament, perquè el bestiar les deixa, sobretot quan comencen a ésser grosses, i ja tenen la vida assegurada, arriben a madurar, cau la grana, a l'any següent germina i la perpetuació de l'espècie és un fet. En canvi, dallant, totes les que són tallades abans de granar desapareixen, en queden encara moltes, però si es dallés més aviat en quedarien menys. A més, a les closos de dall l'herba rebrota més uniformement. És per aquestes raons que alguns propietaris inclouen en el contracte d'arrendament l'obligació per part del pagès de dallar les closos almenys cada any. Si certes closos no es dallen és per tenir pastures durant l'estiu, però en aquest cas convé, quan el bestiar en surt, de dallar les mates que ha deixat, perquè la brotada sigui igual pertot.

Fa un moment que ja ens ha escapat la paraula: dallar més aviat. D'uns quants anys ençà ja es nota una millora en aquest sentit, però encara es dalla massa tard. Aquest any mateix hem vist entrar herba a darrers d'agost.

S'hauria de dallar quan la major part de les espècies vegetals que constitueixen el prat estan en flor. En escollir les llavors per a sembrar, ja es busquen espècies que floreixen totes al plegat; però en les closos unes floreixen aviat i altres tard; i s'espera per dallar que l'herba sigui ben feta, perquè n'hi hagi més, quan estan en flor les més tardanes, quan floreix l'*Agrotis stolonifera*, que es conserva verda fins a primers d'agost; però en aquest moment la *Festuca elatior* ja és seca, i la majoria de les gramínies ja no són res més que palla. Per això se les considera dolentes, i per això potser es valoren les closos segons les lleguminoses, i no és que les gramínies siguin dolentes, però se'n tornen dallant-les tard, quan ja tot és cel·lulosa, quan ja només els queda la calderilla, que diria el senyor Rossell, amb sa gràfica expressió.

Diguem, per acabar, de quina manera són explotades les closos. Es troben totes elles agrupades al voltant de les conduccions d'aigua que serveixen per a regar-les, i cada pagès, a més del mas, té una part de closos que solen estar separades de la casa, i que li serveixen de base a la seva cria i cria de bestiar. En general, se solen tenir dues menes de closa: les de dall i les de pastura. En

aquestes darreres el bestiar hi va tot l'any, en les altres només a la tardor i a l'hivern, fins per la Mare de Déu de Març. Llavors es rega i es deixa créixer l'herba per a dallar-la durant els mesos de juny o juliol. Només es fa un dall, que sol donar en les millors closes un promig de 20 a 30 qq. (de 40 quilos) de fenc per vessana, o sia de 4.000 a 6.000 quilos per hectàrea.

Treta l'herba, es torna a regar per a fer-la pasturar de nou pel bestiar. Abans era el cavallí. Ara és el boví sobretot. L'Empordà és avui un centre de cria i recria de vaques holandeses. Els animals es passen tot l'any a la closa, a no ésser que escassegi l'herba, com sol ocórrer durant els mesos de juliol i agost, que constitueixen els dos mesos més crítics per a les closes. El nombre de caps que es poden mantenir depèn de les closes, però en general es pot comptar que amb 100 vessanes (20 hectàrees) hi poden viure de 20 a 30 caps de bestiar, sense donar-los cap suplement de racció a dintre. Es pot comptar un cap per hectàrea.

Al principi de l'article anterior deia que algunes closes duren centenars d'anys, però n'hi han de creades des de fa molt poc. En coneixem algunes que 7 o 8 anys enrera eren terres de conreu, però a causa de les aigües llurs propietaris decidiren transformar-les en closa, en la qual transformació, el que menys va preocupar-los fou l'elecció de les espècies vegetals que devien formar la closa. ¿Com havia de preocupar-los, si molts ni tan sols hi sembraren res? Ho deixaren a la mà de Déu. És podria creure, doncs, que aquestes closes deuen ésser molt dolentes. No, res d'això, són de les millors de l'Empordà; car les altres, indubtablement, foren creades de la mateixa manera, i aquestes presenten, per consegüent, la superioritat de la seva juvenesa. Altres ja hi sembraren trefle, però encarregaren les gramínies als ocells, al vent i a les aigües. A molts no els cap la idea que una closa pugui sembrar-se. Diuen que ja es fan soles. Sabem un pagès que va sembrar-ne una amb la següent barreja:

- Agrostis stolonifera.
- Alopecurus pratense.
- Arrhenatherum avenaceum.
- Dactylis glomerata.
- Anthoentum odoratum.
- Holcus lanatus.
- Poa pratensis.
- Lolium perenne.
- Lolium italicum.
- Trifolium pratense.

Va barrejar-hi a més una mica de trefle d'Alexandria. No dono els noms en català perquè en part els desconec. El cas és que va donar-li un resultat inesperat. Va dallar-la fins a tres vegades l'any, quan aquí es dallen només que una vegada, obtenint uns rendiments fabulosos comparats amb els que s'obtenen correntment a les closes. I és que les closes d'avui són a base de plantes que, Heuze, en la seva classificació, inclou entre les menys productives.

Això els que han creat closes; però altres, en major nombre, n'han arrencades per transformar-les en terres de conreu, potser enlluernats pels grans rendiments de les primeres collites, degut a l'humus que s'hi acumulava des d'anys i més anys. Encara que alguns, decebuts pel migrat resultat de llur temptativa, han tornat a deixar closa. Però no ha estat així en general; ens ho demostra el fet que gran part dels arrossals que avui es veuen pels volts de Pals i Torroella de Montgrí, havien estat closes. I no sols arrossals. Un propietari de l'Alt Empordà i per cert ex-professor d'una Escola d'Agricultura, durant els anys que va administrar-se la seva finca, foren moltes les closes que va arrencar. De passada sigui dit, però, i en honor del senyor Fages, del qual ja havíem parlat i que és el propietari i ex-professor alludit, ell va cuidar les closes restants, durant aquells anys, com ningú ho havia fet d'uns quants anys ençà. Actualment, en una finca de més de 700 vessanes, quasi tot prat, enclavada prop dels estanys de Palau, es volen roturar moltes closes i conrear-ho a base d'userdes i blat de moros. I sabem més d'un pagès que creient tenir massa closes les arrenca per augmentar l'extensió de les terres en conreu.

Dir si tenen raó els uns o els altres és una qüestió molt delicada. Convé crear o roturar closes?

La majoria no pensen pas roturar, encara els en falten. Anys enrera a França foren molts els que arrencaren prats aconsellats per diversos agrònoms, entre els quals sobressurten els noms de Dombasle, de Sinclair, d'Ivant i d'altres, però al cap de poc es pènedien, encara que massa tard, de l'equivocació soferta. Més que roturar, ço que caldria fóra regenerar i ben cuidar les que tenim. A més dels beneficis que reportaria, constitueix això, segons alguns autors, un remei preservatiu contra la piroplasmosis (pixament de sang); malaltia molt greu que sovint fa estralls en les vacades de l'Empordà.

Algunes closes estan en tan mal estat, que la regeneració seria insuficient, convindria roturar-les i al cap de quatre o cinc anys tornar-les a sembrar de closa. Les despeses es cobririen sobradament amb els grans rendiments que s'obtenen durant aquests anys (es

parla de què el millor blat de moro de tot el terme de Castelló d'Empúries d'aquest any va sembrar-se sobre roturació de closa) i després tornariem a tenir closes noves i molt més productives; sobretot, si teníem cura d'escollir les espècies vegetals que devien formar el nou prat.

Algú ha dit que convindria refer els prats naturals cada 20 anys; però ni Viaune, ni Berthault, ni Heuzé, ni Halpeaux, ni Garola, ni molts altres autors són d'aquesta opinió. Per què arrencar una closa si està en bon estat, si dóna bons rendiments? A més, tampoc es faria perquè el més corrent és que les closes estiguin arrendades i les contractes d'arrendament, a l'Empordà, no solen durar més de cinc anys i això no permet al pagès fer millores que s'hagin d'amortitzar en llarg termini.

Ara, quan la closa està en tan mal estat que convé arrencar-la, tots els autors ho aconsellen, però roturar, per tornar a sembrar closa al cap de poc.

Mai no devem oblidar la tan coneguda i també tan encertada frase del Comte de Gasparin: «Molts agricultors s'han arruïnats per haver tingut masses terres, però no es parla de cap que hagi anat malament per haver tingut masses prats.»

JOSEP LLOVET

El consorci per a les indústries del most

EL projecte publicat a la *Gaceta* per a la constitució d'un consorci pel desenrotllament de les indústries del most ha produït sensació en el món vitícola. En els ambients interessats no es parla més que dels seus perills i dels seus avantatges. Les opinions estan força dividides i sembla que el primitiu projecte, tal com fou presentat pels senyors Cussó, Batalla i Olivan serà modificat profundament en conseqüència de la informació oberta a la qual han concorregut moltes entitats significades expressant llur parer contrari a la constitució del consorci o demanant modificacions essencials en algunes bases.

Pel que sabem, han informat contra el consorci l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, els Sindicats d'exportadors de vins de Tarragona, Reus i Vilafranca, les Cambres de Comerç de Valèn-

cia, Guipúscoa i Navarra i les associacions gremials de Màlaga i Xereç de la Frontera. Però són també nombroses les entitats que han contestat d'una manera més o menys favorable.

Heu's aquí alguns dels informes que hem pogut procurar-nos.

* * *

La *Gaceta de Madrid* del dia 3 del corrent publica un projecte de Consorci Nacional per al desenrotllament de les indústries del most amb l'objecte de què els interessos que l'afecten acudin durant 20 dies a la informació pública i puguin donar l'opinió llur o proposar les modificacions que calgui fer-hi.

Fa temps que vaig tenir ocasió de conèixer aquest projecte, si no en tota la seva extensió, en els principals fonaments en què recolza, i poguí apreciar que com a vinyaters se'ns oferia una nova sortida per als nostres brous a un preu mínim, que si no era remunerador, quan menys evitava les exagerades depreciacions a què s'havia arribat tantes vegades, i que a canvi d'això cap sacrifici econòmic ni privilegi no se'ns exigia; tot era a base d'una garantia del capital per part de l'Estat.

Les organitzacions vitícoles hem tingut coneixement a temps del projecte que s'elabora; però decidírem esperar a conèixer-lo oficialment per a pronunciar-nos en l'un o l'altre sentit. Conegut ja, el Consell en ple de la Unió de Vinyaters de València, amb més de seixanta delegats, acordà acceptar-lo introduint-hi necessàries modificacions sobre els preus mínims i màxims i altres extrems, al qual objecte es proposà el nomenament d'una Comissió de tècnics especialitzats (entre ells la Confederació Nacional de Vinyaters) per a procedir a redactar les bases definitives.

La publicació d'aquest projecte ha originat la protesta dels interessos que intervenen en el comerç de vins; a nosaltres verbalment o per mitjà de circular se'ns diu que constitueix un perill per a la viticultura, i seguint la nostra norma d'actuació de sempre volem procedir a la llum pública, no solament per exposar el nostre criteri, sinó també per fonamentar-lo, i molt celebrariem conèixer el d'aquells que l'impugnen i en què el basen, segurs que si ens convencen estem disposats a rectificar.

Contra el projecte d'una «sollicitud» on s'exposa el motiu de la creació del consorci i es raonen les 14 bases del projecte de contracte amb l'Estat segons les quals es crea una societat mercantil titulada «Consorci per a les indústries del most» amb un capital de 50 milions de pessetes. Aquest consorci s'obliga a adquirir cada any el 10 per 100 de la collita de raïms en most; però mai menys de dos mi-

lions d'hectolitres, ni més de dos i mig, a un preu mínim de 18 pesetes hectolitre de most de dotze graus, i màxim de 24 pesetes hectolitre ; passada la dita quantitat queden en llibertat per adquirir-ne més si els convé. Per això, i en el termini de tres anys, installarà a Espanya 46 fàbriques aptes per transformar durant la campanya els dos milions d'hectolitres de most en concentrats. Dóna a l'Estat una participació del 40 per 100 de beneficis líquids i el Consell d'Administració tindrà fiscalitzada la seva actuació per tres representants de l'Estat designats per Hisenda, Foment i Consell de l'Economia.

A canvi d'aquesta obligació demana el consorci la garantia del 5 per 100 del capital emprat fins als 50 milions per 15 anys ; la declaració d'utilitat pública en l'adquisició d'edificis i terrenys ; les exempcions concedides per l'Estat als Sindicats Agrícoles i la declaració de gran indústria als efectes del R. D. de 30 d'abril de 1924 sobre auxilis especials.

En analitzar aquest projecte cal considerar-lo sota tres aspectes : social, tècnic i econòmic. En la part tècnica informaran al govern les estacions enològiques i el ministeri de Foment, per mitjà de llurs representants dintre la Junta o Consorci, i els mateixos dictaminaran sobre la viabilitat d'aquest projecte i els càlculs fets sobre el consum de concentrats i liur possible augment. També els representants del ministeri d'Hisenda i del Consell d'Economia podran analitzar si la garantia que es demana respon als fins de la indústria i quines normes ha seguit el govern en tantés altres qüestions o garanties sobre les indústries i serveis públics.

La part econòmica interessa al capital que ha d'invertir-se i a l'Estat que l'avalí. Al nostre entendre, doncs, ço que interessa als vinyaters és el que qualifiquem de part social, o sigui l'efecte que pot produir al mercat de vins un comprador permanent de dos milions d'hectolitres en cada campanya a un preu mínim, i això no admet cap dubte ; molt menys quan res no s'exigeix al vinyater i que quan arribi al moment d'adquisició de mostos els vinyaters podran vendre, si els convé, concertar-los pel seu compte i vinificar-los com fins avui.

Però és més : àdhuc suposant que l'Estat hagués de satisfer cada any l'interès íntegre de tot el capital invertit gastaria dos milions i mig de pesetes ; però per optar a això seria precís haver adquirit els dos milions d'hectolitres de most almenys ; transformar-lo en concentrats per les fàbriques del consorci i complir tot ço que ofereix. Equival que l'Estat hagi donat una prima d'una pesseta per hectolitre que es transformés en concentrat, i encara que nosaltres hem impugnat les primes i subvencions, en aquest cas no podem

menys de mirar l'assumpte amb el xic d'egoisme que es posa en totes les coses, sobretot quan de defensar interessos es tracta, i no oblidar que les Companyies hulleres han rebut més de 26 milions de pessetes en primes; les Companyies navileres se les subvenciona tan amplament, que en algunes d'elles és major que llur flota; les Companyies ferroviàries, a les quals ha anticipat l'Estat en cinc anys 2.500 milions de pessetes i avalat l'interès; i un sens fi d'indústries que, a part de la protecció aranzelària, unes perquè són noves i altres perquè són velles, reben anticips i subvencions.

No seria, doncs, un cas sense precedents que l'Estat subvencioni una indústria vitícola quan aqueixa riquesa produeix anvalment 800 milions de pessetes, sense altra protecció, abans al contrari, gravada amb impostos com els d'alcohols, que donen a la Hisenda més de 40 milions de pessetes a l'any.

En síntesi: els vinyaters defensen aquest projecte amb les reserves que abans alludíem, perquè ofereix desplaçar del mercat dos milions d'hectolitres a un pret mínim; i com que hem sentit dir tantes vegades que hi ha sobreproducció i que perquè el vi valgui precisa exportar a França, se'ns presenta ara una ocasió per tenir un mercat permanent a casa nostra tan important com el francès. Per això, i encara que al final aquest projecte no anés endavant, com a vinyaters, no podem carregar la responsabilitat d'oposar-nos-hi perquè el dia de demà se'ns digui que amb la nostra oposició impedírem la formació d'una indústria que es proposava alleujar el problema vitícola espanyol.

Els motius d'oposició que hem llegit en circulars o bé ens han dit verbalment no ens convencen; més, els considerem puerils, i el que apunten com a fundamental, després de llegir i rellegir el projecte, veiem que no és cert. Diuen que a Espanya no es gasten tants concentrats, i que el que avui es necessita ja es fabrica; si efectivament fos així i no es cerqués altres aplicacions, de res no servirà el consorci, i com que sí no compleix això a què s'obliga no pot optar a les garanties de l'Estat, serà una concessió sense valor; però si, malgrat això, els més atrevits apunten que rebrà ço que demana, allà l'Estat amb la seva responsabilitat, perquè sense aquest projecte també podria atorgar-ho.

Diuen altres que es tracta d'un negoci i que matarà l'exportació; també perdem poc amb què la banca inverteixi sos capitals en indústries vitícoles, ja que nosaltres aspirem a que faci negoci i es preocupin de la defensa d'aqueixa riquesa; en darrer terme exposen el capital i en aquest cas si res no podem guanyar tampoc no podem perdre.

Ara bé, això de què matarà l'exportació és un xic pueril ; si el que es pretén és sostenir-la amb vins a pesseta el grau, seran altres els que cuidaran vinyes, perquè nosaltres no sabem fer-ho. I l'argument que s'esgrimeix amb més força, és que es tracta d'una exclusiva ; per més que ho hem cercat no la trobem en les bases d'aquest consorci ; no obstant, és la primera observació que els vinyaters fan ; però ens plauria saber en què la fonamenten.

Els vinyaters demanen que s'aprovi i es nomeni una comissió especial, i les Unions i la Confederació, en escrits amplis, exposaren el judici que els mereix i les modificacions que cal fer.

Aquesta actitud és ben clara ; la indústria dels concentrats ofereix un camp ample per a la viticultura ; deixada a la iniciativa particular, costaria temps i ensopegaria amb moltes dificultats ; solament mitjançant una forta empresa pot, en termini breu amb propaganda i capital necessari, arribar a ésser una sortida potser la més grossa dels derivats del raïm.

JULI TARIN

* * *

Acudint a la informació pública oberta en el Consell de l'Economia Nacional, sobre el projectat «Consorti Nacional per a les indústries del most» que es proposen constituir uns particulars, l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre ha manifestat que ha d'oposar-se a aquest Consorti. Les raons en què fonamenta la seva actitud són les següents :

El Consorti, donats els enormes avantatges, exempcions tributàries i prerrogatives que pretén del Govern, constituiria de fet un veritable monopoli, majorment si obtingués, com demana, que l'Erori públic garanteixi l'interès al 5 per 100 del valor de les seves accions per 15 anys, fins a un màxim de cinquanta milions de pessetes.

Entre les dites prerrogatives hi ha la demanda de declaració d'utilitat pública a favor del Consorti, pels efectes de l'expropiació de quants immobles necessiti per a la seva indústria, demanda que l'Institut combat enèrgicament, considerant-la com un atemptat al dret de propietat. Si es concedís—diu—tal dret al Consorti dels Mostos, foren moltes les entitats particulars que amb igual motiu ho sollicitarien.

Diu l'Institut que no pot admetre's la declaració d'Indústria nova per a la del most concentrat, ja que el comerç ha satisfet per si, fins a la data, les necessitats del mercat. Tant de bo—diu l'Institut—aparegués una indústria realment nova, derivada del fruit del cep,

que vingués a alleujar la profunda crisi vinícola! Amb quin entusiasme—afegeix—i amb quanta de justícia no demanàriem al Govern que la protegís com ho ha fet amb altres.

En tot cas, més que afavorir l'Estat enormement a una empresa que es proposa donar al mercat un producte que ja té, arruïnant la indústria lliure, i sotmetent els viticultors a un comprador únic de llurs productes, destinats a mostos concentrats, taxant per endavant el preu de compra, hauria d'estendre's la pretesa protecció oficial a tot particular o entitat que oferís iguals o semblants serveis, i especialment als Sindicats vitícoles que es dediquen a l'elaboració de mostos naturals i concentrats.

* * *

La Federació Agrícola de la Conca de Barbarà, de Montblanch, en nom propi i dels Sindicats Agrícoles i Cellers Cooperatius de les comarques Priorat, Penedès, Camp de Tarragona (Alt i Baix), Conca del Gayà, Conca de Barbarà i Terres Altes, o sia la totalitat de les comarques vitícoles de la província de Tarragona, degudament autoritzada per l'Assemblea celebrada en la present el 17 del corrent, té l'honor d'acudir a la informació pública oberta sobre el Consorci per les indústries del Most, publicat a la *Gaceta* del 3, també del corrent, i exposar atentament :

Que els és conforme i agraeixen aquestes comarques que el Govern es preocupi de salvar la producció vitícola, constantment depreciada, i que a tan patriòtic com necessari fi pot contribuir el projecte que, degudament encaminat i millorat, assegurí l'adquisició de dos milions d'hectolitres de most cada collita. Que el projecte de Consorci esmentat, esporgat de defectes essencials que conté, per si sol no pot assolir el fi proposat mentre sigui possible que els alcohols industrials es destinin al consum de boca. No obstant, pot auxiliàr i beneficiar la viticultura si s'introdueixen en ell modificacions que una Comissió especial hauria d'examinar i contrastar, essent les principals, al sentir dels exponents, les següents :

Primera : A la base tercera.—El preu mínim a què el Consorci haurà d'adquirir els mostos ha de cobrir el cost de producció i essent aquest el de 25 pessetes l'hectolitre, segons s'ha demostrat suficientment per les Estacions Enològiques, perquè el benefici al productor sigui efectiu no ha de trobar-se sota el preu de cost. El de 18 pessetes els 12 graus Baumé és ruïnós per al viticultor qui gasta el mateix elaborant vins que ensofrant mostos, i és, a més, el preu assenyalat, inferior al del vi ; ja és sabut que els mostos de 12 graus

Baumé es converteixen en 13 graus d'alcohol després de la fermentació. És evident que s'aprofitaran per a la concentració de mostos els de qualitat superior, i aquesta és raó que autoritza que el mínim que s'assenyali no sigui inferior al de cost. Podent-se fixar el tipus glucomètric de 12 graus Baumé per a la producció general, el preu de 25 pessetes mínim l'hectolitre ha de referir-se a l'esmentat grau glucomètric, amb les correccions proporcionals per grau i hectolitre als superiors al mateix.

Segona : A la pròpia tercera base.—Amb la varietat que existeix de tipus i preus en vins, no és possible que dos únics mercats (Tarragona i Alcàzar de San Juan) regulin els preus, perquè amb això s'exposaria el productor a sofrir espoliacions, i menys que els determini el comprador únicament. Els mercats reguladors han d'ésser-ho les comarques productores pels mostos que en ella s'adquireixen, únic mitjà de què no existeixin desigualtats i de què no es perjudiqui una producció que es protegeix, i per a fixar els preus promedis s'ha d'atenir a les vendes efectuades en cada comarca, superiors a 100 hectolitres, amb preferència en aquelles on existeixin Cellers Cooperatius, als que resultin de les vendes d'aquestes entitats. La determinació ha de fer-la un representant del comprador i del venedor, o sia el Consorci i la Confederació Nacional de Viticultors d'Espanya.

El preu d'obertura de campanya serà el promedi de l'any anterior, fixat de la manera exposada, o el preu mínim de 25 pessetes l'hectolitre, si fos inferior.

Tercera : A la pròpia base tercera.—El procediment per al pagament de mostos o, com diu el projecte, per les bestretes sobre l'import de les compres i liquidació, hauria d'ésser el següent : El Consorci ha de formalitzar els contractes de compra dels dos milions anyals mínims a què es compromet, abans de veremar, pagant el 25 per 100 en formalitzar el contracte, i la resta fins al límit de preu d'obertura de campanya (promedi de l'any anterior, no inferior al límit mínim), als 60 dies, i poder el Consorci retirar a la seva comoditat els mostos fins un mes abans de la campanya següent, i girar la liquidació a la data del 30 d'agost que s'assenyala.

El sistema indicat és el que per regla general se segueix actualment en el comerç, i no és molt demanar que no se sotmeti el viticultor a condicions més oneroses.

Quarta : A la pròpia tercera base.—En el cas de baixa de preu del vi, inferior al mínim assenyalat, perquè l'actuació del Consorci beneficiï la producció, la seva actuació en compres, vendes i destil·lació de vins i elaboració de misteles i conyac, ha d'ésser es-

tretament reglamentada i subjecta al control dels productors, car una autorització tan ampla com la que es demana, molt bé podria eliminar la lliure concurrència de compradors, que indubtablement seria nefasta per al productor. Per consegüent, la intervenció del Consorci en les esmentades operacions, per evitar que no es perjudiqui a qui es proposa afavorir, ha d'ésser efectuada d'acord, absolutament, amb l'organització professional dels productors, o sia la Confederació Nacional de Viticultors. De cap manera pot ésser beneficiat el Consorci amb la reducció de 14 pessetes en el pagament de l'impost d'alcohols, car donada la generalitat de la concessió, i el poder del Consorci, significaria l'eliminació del comerç i de la indústria alcoholar i inutilitzaria la concessió feta a les Destil·leries Cooperatives, tan convenient i necessària per a protegir l'organització tècnica de la producció.

Cinquena : A la pròpia base tercera.—Entenem just que es considerin destil·lats de vi els subproductes de la cristallització del sucre del raïm, sempre que es consideri destil·lats de vi els subproductes de la vinificació, verbigràcia, les brises que injustament no se les considera com a tals.

Sisena : A la base quarta.—Modificada a tenor de l'esmentat en el paràgraf anterior sobre mercats reguladors.

Setena : A la base setena.—Els Sindicats Agrícoles i Cellers Cooperatius actualment no disposen de capitals per subscriure accions emeses pel Consorci, de manera que el dret o reserva del 40 per 100 al seu favor no tindrà cap resultat pràctic. Perquè en el seu dia pogués tenir-lo, les accions emeses haurien d'ésser lliures i rescatables durant el Consorci per aquelles entitats al tipus de cotització del dia.

Vuitena.—Que la Comissió composta de persones tècniques que ha d'establir les normes que facin realitzable la constitució del Consorci, a tenor del paràgraf quart del prece del preàmbul del projecte, estengui les seves atribucions a l'estudi i fixació de les bases definitives del projecte i la seva reglamentació, donant una important intervenció a la producció vitícola que s'ha de protegir, i en son nom a la Confederació Nacional de Viticultors d'Espanya, amb el fi de què les bases que definitivament s'estableixin tinguin la viabilitat necessària i compleixin el fi benèfic que anuncia el projecte, com la seva base i raó d'ésser.

En fi, l'opinió dels viticultors de la província de Tarragona és que la idea i base del projecte és bona i admissible, però inadmissible el seu desenrotllament, principalment en els extrems exposats, i cal que es procedeixi a una revisió i modificació del seu text per

la Comissió que s'esmenta, i que es completin amb el present informe les conclusions del nostre escrit del dia 17 del corrent.

Montblanch, 20 d'octubre de 1926.

Al senyor Sebastià Castedo, vice-president Cap de Serveis del Consell de l'Economia Nacional.

NOTES I COMENTARIS

Dos assaigs de venda directa

Es parla sovint de la supressió de l'intermediari que no sempre realitza una funció útil, però que en canvi encareix la producció i de vegades fa més beneficis que el productor. La supressió de l'intermediari s'aconsegueix posant en relació directa productor i consumidor. Es això el que van fent alguns sindicats francesos.

Bonnet, director del Servei d'Olivicultura de França, en raport presentat al ministre d'Agricultura escriu que ha organitzat la venda directa dels olis d'oliva de les 56 cooperatives oleïcoles existents al país; ja en 1925 aconseguí de vendre el 30 per cent de la producció i compta aquest any d'arribar al 60 per cent.

Una altra iniciativa semblant és la dels productors de blat de la regió d'Allier que, reunits en una federació de sindicats, han obert una oficina de vendes als farinares suprimint tot intermediari. Així es realitza la venda directa, no del productor al consumidor—cosa impossible amb el blat—, però sí del productor als industrials transformadors.

La desinfecció dels arbres

Molts pagesos tenen el costum, en venir l'hivern, de pintar les soques dels arbres amb una solució de sulfat de ferro i calç. La mixtura resultant no és gaire eficaç i fins alguns autors sostenen que és netament inofensiva pels paràsits que viuen als arbres.

Per això cal usar líquids més enèrgics.

El sulfat de ferro sol, en la proporció de 8 a 10 quilos per cent litres d'aigua va molt bé. Més enèrgica és la solució si s'hi afegeixen 6 quilos de sulfat de coure.

Potser la més activa de les solucions emprades és la que s'obté barrejant 6 quilos de sulfat de coure, 2 litres d'àcid sulfúric i cent litres d'aigua. Amb aquestes solucions càustiques es pinten el tronc i les soques procurant que el líquid penetri bé a sota de l'escorça.

La cooperació a Nova Zelanda

La cooperació ha pres a Nova Zelanda un desenrotllament formidable. La «N. Z. Cooperative Dairy Co. Ltd.» és, sense dubte, junt amb les cooperatives avícoles del Canadà i les de fructicultors de Califòrnia, un dels monuments de l'esperit cooperatiu.

Reuneix 8.000 agricultors, controla 59 fàbriques, embarca cada any 31.000 tones de mantega, formatge, llet en pols i caseïna i reparteix entre els associats més de cent milions de pessetes l'any. Fa dos anys, aquesta cooperativa, dirigida per homes de gran capacitat d'organització, rebé, a les tres de la tarda d'un dilluns, l'ordre telegràfica d'embarcar 50 tones de mantega salada pels Estats Units, però salada d'una manera especial. La mantega havia d'ésser embarcada abans de les onze del matí del dijous següent, hora en què marxava un vaixell del port de Wellington, situat a dotze hores de ferrocarril de Hamilton, ciutat on resideix la cooperativa. El comprador, a més, com si volgués complicar les coses, demanava un embalatge especial que s'hagué de fer expressament.

La comanda fou servida exactament i la mantega, per bé que obtinguda en tres fàbriques diferents, donà a l'anàlisi una igualtat quasi absoluta.

Això, diu el periodista d'on treiem aquesta nota, es Verne aplicat a la mantega.

Una cooperativa de criadors de conills

La pell de conill pot donar lloc, no solament a cançons, sinó també a la constitució de cooperatives.

A Provença s'ha constituït en 1924 un Sindicat de criadors de conills d'Angora que té actualment mil associats.

El Sindicat reuneix el pèl aportat pels seus socis, el classifica, l'embala i el remet en grosses partides als fabricants filadors, aconseguint així preus més remuneradors i evitant l'explotació de què són objecte els petits productors.

El pèl del conill d'Angora és emprat per la confecció d'articles de moda i es teixeix sol o amb seda, vicunya o llana.

Per la posta d'hivern

Encara que un xic tard—car és millor començar a l'octubre—hom pot encara preparar les seves gallines per la posta d'hivern.

Si les gallines no poden disposar de completa llibertat, és convenient de tancar-les separant-les de l'altra aviram, però donant-les el major espai possible: almenys dos metres quadrats per cada una. No cal oblidar que la gallina és enemiga d'estar en massa companyia i que donen millor resultat dos galliners de 25 aus que no pas un de 50.

Si es volen ous pel consum, és preferible no donar el gall a les gallines, car la posta és major i els ous són més conservables.

Quan comença el fred, cal curar que al lloc on es recullen les gallines per passar la nit, no hi hagin corrents d'aire, sense, però, oblidar la necessitat de la ventilació.

L'alimentació s'ha de variar segons les possibilitats de cada comarca; en temps de fred, al matí, convé donar un àpat calent, sense que manqui mai en els altres àpats un xic de verdures.

Les desgràcies de la llei seca

Fa pocs dies Lluís Araquistain en un article publicat a *El Sol* de Madrid donava compte que el nombre d'embriacs agafats per la

policia als Estats Units ha crescut considerablement després de l'aplicació de la llei seca. Malgrat la prohibició i les mesures restrictives i de vigilància severíssimes a les quals ha recorregut el govern, els americans beuen tant com abans i s'embriaguen més que abans.

El resultat no és pas aconsolador pels secs.

Però a aquest fracàs se n'acaba d'alegir un altre de no menys important. Un plebiscit celebrat a Noruega—l'altre país sec—ha donat 421.292 vots a favor de llei seca i 531.425 en contra. El govern es veu, per això, obligat a presentar un projecte de llei derogant la llei ridícula i inútil.

Cures als plançons lliurats pel viverista

Quan hom rep els plançons que remet el planterista, cal que hom els planti el més aviat possible. Si per una raó qualsevol no ho pot fer, els ha de posar, en una rasa, cobrint amb terra fina els arrels. Així, sense perill, els plançons poden esperar el temps necessari.

Si durant el viatge els arbres han patit fred, no s'han de desembalar tot seguit d'arribats; es posen de primer en un lloc temperat, i quan els plançons s'hagin desgelat es poden desembalar.

Si l'escorça es presenta arrugada o més o menys seca, es desembalen i es posen horitzontalment en una rasa, i es cobreixen almenys amb uns 20 centímetres de terra. Després, durant tres o quatre dies, es reguen, i al cap de vuit dies, quan han tornat a llur estat normal, es desenterren i es planten. Les plantes lliurades amb pa de terra en les quals aquest s'hagués assecat, es figuren en aigua tins que tota la terra quedi mullada, i es posen després en lloc protegit i no fred, on es van mullant les branquetes i les fulles.

Amb aquestes cures nom pot reparar els danys soferts per les plantes durant el viatge.

Les guineus de pèl argentat

És sabut que les pells de mants animals utilitzades com abrigall o només que com article de luxe per les dames, arriben a cotitzar-se a preus més que respectables. Tan respectables arriben a ésser, que hi ha espècies d'animals que estan en camí d'extingir-se per mor de l'activa i metòdica persecució de què són objecte pels nombrosos caçadors professionals.

El perill de què la indústria pellaire es trobés en un jorn no molt llunyà privada de la matèria prima pels articles de primera qualitat—la pell de conill se'npre és pell de conill—, i a la vegada l'esperança d'obtenir un bonic lucre, ha fet prosperar la idea de criar alguna de les espècies tan desapiadadament perseguïdes, en captivitat. Una de les cries que ha tingut més èxit i que té encara molt camp per córrer dins d'aquesta nova indústria ramadera, és la de les guineus de pèl argentat.

És veritat que cal un bon xic de paciència i moltes cures el poder fer reeixir comercialment una explotació d'aquesta mena, car aquesta raça de guineu vol un clima fet a mida, i perd amb certa facilitat les característiques que la fan tan estimada, per esdevenir al cap de poques generacions, si no es procedeix molt cien-

tíficament en la seva producció, en vulgars guineus; però el fet és que aquestes dificultats no han espantat els iniciadors, com ho demostra que l'any 1922 ja hi haguessin al Canadà un miler d'establiments dedicats a la cria de guineus argentades, i que als Estats Units passessin de 500.

La nova indústria ha passat l'Atlàntic i es desenrotlla amb èxit, encara que solament estem als començaments, a Alemanya, a Suïssa, al Tirol i a Txecoslovàquia.

A Catalunya hi ha prou contrades pirenenques que ens semblen indicades per a la cria en qüestió. La Vall d'Aran, la de Ribes, el Ripollès i en gran part les comarques l'altitud de les quals és de vora els 1.000 metres, podrien servir.

NOTICIARI

La Conferència del pa i la farina. La Conferència internacional d'investigadors de farines i pa, que havia de celebrar-se aquest any a Praga, ha estat ajornada fins el gener o el febrer de l'any propinent.

L'ajornament obeeix a dilacions imposades per motius purament tècnics.

Els vins vermuts. S'ha publicat una Reial ordre del ministeri de Finances declarant que el vi vermut, tal com el defineix l'article 16 del Decret-llei de 29 d'abril darrer, no està subjecte al requisit de guies i vendes per a la circulació.

L'estany de Barazona. Han estat inaugurades oficialment les obres de construcció de l'estany de Barazona, que d'ençà de molt temps constitueix una pregona aspiració de la zona de regadius del Canal d'Aragó i Catalunya.

L'estany de Barazona serà capaç per a 63 milions de metres cúbics d'aigua.

El pressupost total del projecte s'eleva a sis milions de pessetes.

Aquesta és una obra importantíssima, la necessitat de la qual es feia sentir fa molt de temps, puix el dit estany vindrà a resoldre els conflictes que a cada pas sorgien per l'escassetesa d'aigua.

Exempció de visat. — S'ha publicat una Reial ordre resolent una instància del president del gremi de tractants d'alcohols i llurs derivats, de Barcelona, en prec de què es dicti una disposició que aclareixi els preceptes de la Reial ordre de 14 de maig de 1925, per la qual s'eximia del requisit del visat les guies locals per a la circulació dels aiguardents compostos i licors.

Les tarifes duaneres i els productes britànics. — Insistent sobre el que publicà dies enera, ha sortit un altre interessant article en el periòdic anglès «The Daily Mail», censurant les elevades tarifes duaneres que

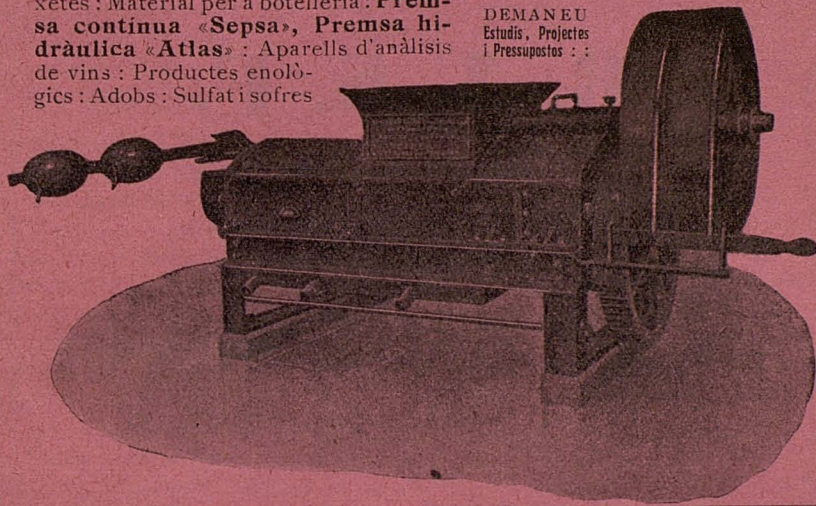
Societat Enològica del Penedès, S. A.

Trepitjadores, Premses, Bombes i tota classe de maquinària vinícola : Motors i transmissions: Mangueres, racords i aixetes : Material per a botelleria : **Premsa continua «Sepsa», Premsa hidràulica «Atlas»** : Aparells d'anàlisis de vins : Productes enològics : Adobs : Sulfat i sofres

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Sucursals a Reus, Criptana i Xereç de la Frontera / /

DEMANEU
Estudis, Projectes
i Pressupostos :

USINES SCHLÖESING FRERES & Co-MARSELLA

Casa fundada en 1846 Societat Anònima per accions - Capital: 3.600,000 francs - Tres fàbriques: Marseille, Septemes i Arles

SOFRE GLÒRIA SCHLÖESING

Sofre a combustió, sense goteig. Puresa garantida 95 %. Constitueix l'ensoframent ideal, pràctic i econòmic de fudres, bocois i per a tots els usos enològics

Tractament dels vins, ensofrat del most, etc.
Suprimeix amb gran avantatge les metxes ensofrades

Per a informes i fullets dirigir-se a

J. DORGEBRAY, Via Laietana, 12 - BARCELONA

Importador exclusiu i dipositari general per a Espanya

Bascules
Arques per a Cabals
Pibernat
PARLAMENT-9-11-BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

NITRAT DE CALÇ

B. A. S. F.

(DE PRODUCCIÓ ALEMANYA)

Insuperable adob azotat
de cobertera i d'efectes
rapidíssims, contenint

15/16% de Nitrogen i 28% de Calç

En venda a les principals cases
d'adobs. Per a informes tècnics
i altres detalls, dirigiu-vos a

Unión Química y Lluch, S. A.

BARCELONA

PASSEIG DE GRÀCIA, 51 - APARTAT DE CORREUS 462

ADREÇA TELEGRÀFICA I TELEFÒNICA: «UNICOLOR»

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

moltes nacions imposen als articles britànics. Tracta especialment d'Espanya, que és l'Estat que més s'ha distingit en aquesta política, i demana amb insistència que es prenguin mesures de represàlia gravant fortament l'entrada dels productes espanyols.

El Govern egipci ajuda els cotoners. Un comunicat oficial diu que, amb el fi d'acabar la crisi cotonera, el Govern egipci oferirà als productors de cotó un emprèstic de quatre milions de lliures, en condicions molt favorables, amb el fi de què els productors puguin guardar part de llur cotó en espera de preus millors.

Gravamen sobre vins. La «Gaceta» publica un decret relatiu als vins que disposa el següent :

Els Ajuntaments de règim comú que en llur pressupost d'ingressos de 1925-26 hagin gravat el consum de vins amb tipus no inferior a cinc pessetes per hectolitre, podran elevar el dit tipus fins al límit de 10 pessetes hectolitre, sempre que garanteixin en el terme municipal un consum mínim anyal igual o superior a la quota que a aquest efecte s'assenyala.

Els Ajuntaments de règim comú que en l'últim quinquenni no hagin cobrat cap arbitri sobre el consum de vins o l'hagin cobrat amb subjecció a tipus de gravamen que no passi de cinc pessetes hectolitre, s'ajustaran al que disposa l'article 35 del decret-llei de 29 d'abril últim.

També les Diputacions provincials de règim comú a què es refereix el paràgraf sisè de l'article 35 del decret de 29 d'abril proppassat, podran gravar el consum de vins amb un arbitri fins de 10 pessetes per hectolitre, sempre que garanteixin en el territori de la província un consum mínim igual o superior a la quota que a aquests efectes s'assenyala.

Les quotes de consum mínim anyal de vi en un terme provincial o municipal seran assenyalades, als efectes del present decret-llei, pel ministeri de Finances.

L'Institut de Sant Isidre ha protestat d'aquesta autorització concedida als Municipis amb el següent telegrama :

«Institut Agrícola Català Sant Isidre, sent haver de manifestar V. E. deplorable efecte produït vicultors Decret dia 13 restablint, mitjançant certes condicions, arbitri municipal vins, derogant rebaixa decretada el 29 abril.

Institut estima ésser de justícia que si Ajuntaments necessiten més recursos gravin altres articles i produccions alleujant producció vínica travessa forta crisi.—El saluda atentament, Baró d'Esponellà, President.»

Els boscos d'Austràlia es cremen. Ja dies enrera donàvem la notícia de les terribles cremes de boscos que han tingut lloc ara de poc a algunes províncies d'Austràlia.

Per acabar-ho d'adobar, llegim que també a Queensland s'han produït enormes incendis als boscos, i les pèrdues materials són de considerable importància.

Però aquí collim bolets monstres. En la premsa barcelonina havem llegit que el dia 10 del passat octubre, a Viladrau (Montseny), fou trobat, en un indret anomenat «Pujol de la Muntanya», un bolet de la mena que en diuen «castanyers» (comestibles), que mesurava vuitanta centímetres de diàmetre i pesava vint-i-dues lliures.

L'extraordinari bolet, en lloc d'ésser plasmats per anar a algun Museu, fou fet a trossos i salat vulgament dins una gerra.

Assemblea de la fusta. S'ha celebrat a Madrid una assemblea organitzada per les agrupacions forestals i de la indústria de la fusta d'Espanya.

Els temes tractats han fet referència al foment de la producció forestal, que travessa una situació crítica, en sentir dels organitzadors, per haver-se aprovat les peticions elevades com a conseqüència de la recent Conferència tarongera, relatives a l'admissió temporal de les caixes per envasos de tronc de pi en rotllo.

El cotó dels Estats Units. En una reunió celebrada a Washington entre els productors de cotó i el comitè governamental, per tal de posar remei a la greu crisi que sofreix actualment aquella producció, els membres d'aquest aconsellaren a aquells que s'abstinguin d'inundar el mercat amb grans quantitats d'aquella fibra, degut al preu baix amb què es cotitza actualment el cotó. Aconsellaren també que l'any vinent siguin reduïdes les sembres.

INFORMACIONS COMERCIALS

Adobs. — Superfosfat d'os de 18,20 per 100 d'àcid fosfòric i 1-2 per 100 de nitrogen, a 17 pessetes els 100 quilos; superfosfat de calç de 18-20 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 11,50 pessetes els 100 quilos; superfosfat de calç 16-18 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 12,50; superfosfat de calç 13-15 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 9,50.

Nitrat de sosa, 15-16 per 100 de nitrogen, a 40 pessetes els 100 quilos; sulfat amònic, 20-21 per 100 de nitrogen, a 40,50.

Clorur de potassa, 80-85 per 100 de puresa, equivalent a 50-51 per 100 de potassa pura, a 28 pessetes els 100 quilos; sulfat potàssic, 90-92 per 100 de puresa, equivalent a 40-50 per 100 de potassa pura, a 33.

Matèria orgànica còrnia natural, de 10-11 per 100 de nitrogen, i 2-3 per 100 d'àcid fosfòric, a 40 pessetes els 100 quilos.

Preus per vagó complet.

Anticriptogàmics i insecticides. — Sofre sublimat, flor, a 20 pessetes els 50 quilos, amb sac; sofre refinat, pur, a 13,60 pessetes els 40 quilos, amb sac; sofre floristella, Luisiana, a 13 pessetes els 40 quilos, amb sac.

Sofre de canó, a 40 pessetes els 100 quilos, amb sac; sofre de terròs, a 27 pessetes els 100 quilos.

Sulfat de ferro en gra, a 13 pessetes els 100 quilos; sulfat de ferro en pols, a 14.

Preus per partida d'alguna importància.

Bestiar, carns. — Bestiar de llana, anyells, a 50 pessetes; ovelles, de 90 a 100 pessetes; porquí, gras, de 22 a 23 pessetes l'arrova de pes viu; boví, de 3,30 a 3,80 pessetes el quilo. Gallines, de 16 a 30 pessetes el parell; conills, de 6 a 10 pessetes un.

Cereals i farines. — La bona disposició per a operar que notàvem en l'anterior quinzena, continua essent la tònica general de la situació bladera. L'abstenció dels farinares ja la veiem llunyana, per bé que hagi durat un bé de Déu de temps; però com que ara els ajustaments es van efectuant amb normalitat, qui se'n recorda! Els preus a què es fan els blats no són gaire elevats, de totes passades, per la competència que es nota entre els venedors. Limitada als marges actuals, és, però, aquesta competència cosa enraonada, car les rebaixes tenen un marge prudent, i en conjunt hom mira molt de no malvendre el gènere.

Els altres cereals d'hivern han reaccionat després de la petita baixa que apuntàvem en l'anterior informació, essent notable com ha reconquerit la civada del país la pesseta en baixa que tenia, així que ha escassejat la civada estrangera. Els ordis es pot dir que aguanten fermes els preus, que han quedat força estabilitzats.

Després d'haver passat per un màxim les despulles de blat i les farines baixes, han cedit de cop i han tornat enrera, per bé que no gaire, cosa d'una pesseta per dessota del preu màxim aconseguit.

En el morese ens trobem que encara que els compradors no siguin gaire nombrosos ni tinguin gran importància les demandes que es fan, totes responen a una necessitat sentida i quasi imprescindible, i com que no hi ha en l'actualitat morese disponible per estar en la major part destinat al Govern, el preu ha pogut enfilar-se en pocs dies el que li ha semblat bé, cosa que demostra el fet de què el morese mateix que quinze dies enrera hauríem pagat a 36 pessetes avui l'hàgim de pagar a 40, i encara gràcies.

Blats: Aragó i Navarra, 47 a 49; Castella i Manxa, 46 a 47,50; Extremadura, 45 a 43,50; Urgell i Vallès, 47 a 48. (Preus en pessetes 100 quilos, sense sac, damunt vagó origen.)

Farines: Força, 75 a 80; extra local, 66 a 67; corrent local, 64 a 64,50; extra blanca Castella, 66 a 67; blanca corrent Castella, 64 a 64,50; baixa, 47 a 48. (Preus en pessetes sac de 100 quilos, damunt carro Barcelona.)

Arròs. — Bomba, 105 a 120; selecte, 60 a 61; matisat, 58 a 60; Bell-Hoch base O, 56 a 57; trencat, 42 a 44. (Per 100 quilos.)

Altres cereals: Morese Plata, 39,50 a 40; ordi Urgell i comarca, 33 a 34; civada Extremadura, 38 a 39; escaiola Andalusia, 60 a 65. (Per 100 quilos.)

Despulles: Número 3, 27 a 28; número 4, 23 a 24; segones, 21 a 22; terceres, 20 a 21; quartès, 18 a 19. (Preus en pessetes els 60 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona.)

Menut (prim), 18 a 19; segonet, 17 a 18; segó, 13 a 14. (Preus en lials la quartera de 70 litres, sense sac, damunt carro Barcelona.)

Fruits secs. — Ametlles amb closca, mollar, a 120 pessetes els 100 quilos; closca forta, a 60. Ametlles en gra, Esperança primera, a 500; llarguet, a 485; Mallorca escollida, a 480; ídem propietari sense trossos, a 450.

Els preus de l'atmella ja s'han anat estabilitzant un xic i les orientacions actuals no són pas dolentes. Deixant de banda les oscil·lacions diàries i insignificants, que interessin molt més al comerciant o magatzemista que no pas als productors, cal assenyalar una major fermesa de preus en les classes baixes, que pot ésser aviat repercuteixi en les altres.

Avellana negreta escollida, a 105; garbellada, a 100 pessetes els 58 quilos; gra, primera, a 420 pessetes els 100 quilos.

Els preus que assenyalem són exactament els de la darrera informació. Com pot veure's, no anàvem gaire desencaminats en nostre pronòstic de què la situació de l'avellana quedava encalmada i estable per uns quants dies. Ara cal esperar amb paciència, que l'oferta venedora encara és prou abundant.

Prunes: de Màlaga, a 10 pessetes l'arrova; Managuet, a 18; moscatellanes, a 13.

Nous: escollides, a 115 pessetes els 100 quilos; colliter sense trossos, de 85 a 95.

Xufles garbellades superiors, a 100 pessetes els 100 quilos; colliter escollides, a 90.

Cacauets pelats, a 120 pessetes els 100 quilos; tres grans blancs, primera, a 125; dos grans blancs, primera, a 105.

Panses de Màlaga (non gotims): cinquenes, a 15 pessetes la caixa de 10 quilos; quartes, a 14,50; «Royaux», a 17; «Sur choix», a 16; Imperials, a 25.

En caixes de cinc i dos i mig quilos hi ha augment en raó de l'import de l'envàs.

Panses de Dènia: Preus sense variació.

Figues de Fraga: Mateixos preus. Mallorca, classe B, caixa de 10 quilos, 7,50 pessetes; classe C, caixa de 10 quilos, a 6,50.

Pinyons pelats de Castella, a 515 pessetes els 100 quilos. País, a 510.

Farratges i aliments per al bestiar. — Polpa remolatxa país, 26 a 28; furtó de coco, 29 a 30; farina de llinosa, 31 a 32. (Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona.)

Alfals, 7 a 7,50; palla llargueta, 4 a 4,50; palla curta, 4,50 a 5. (Preus en pessetes els 40 quilos, damunt carro Barcelona.)

Garrofes: Italiana i Xipre, 50 a 51; negra Vinaroç, 51 a 52; negra Castelló, 51 a 52; negra Matafera, 44 a 49; negra roja, 49 a 50; Eivissa, 43 a 44; Mallorca, 42 a 43. (Preus en rals els 42 quilos, sense sac, damunt carro Barcelona.)

Llegums. — Lenties, 70 a 100; faves Llobregat, 47 a 48; faves Extremadura o Andalusia, 49 a 50; faves estrangeres, 46 a 50; favons estrangers, 48 a 50; veces Castella, 40 a 41; veces Sagarra, 40 a 41; veces Andalusia, 40 a 41; erps, 35 a 36; Titus, 38 a 39.

Mongetes: Castella, 105 a 115; Mallorca, 72 a 73; Prat, noves, 70 a 75; València, 68 a 70; estranger, segons classe, 50 a 70.

Cigrans: Saüc, 175 a 180; blancs ar. alf. 44-45, 123 a 125; blancs ar. alf. 48-50, 118 a 120; blancs ar. alf. 52-54, 96-98; blancs ar. alf. 58-60, 88 a 90; blancs ar. alf. 50-65, 74 a 76; pelons, 55 a 70.

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona.)

Olis. — Mercats comarcals: oli d'oliva, fruitat, extra, de 10,50 a 11,50 pessetes la quarta de 3,900 quilos; ídem fi, de 10,25 a 10,75; ídem corrent, de 9,75 a 10,25.

Oli de pinyola groc, de 135 a 140 pessetes la càrrega de 115 quilos; oli de pinyola, verd, de 120 a 135 pessetes.

Preus de venda a la plaça i a l'engròs :

Oli d'oliva, a 252,50 pessetes els 100 quilos ; superior, a 260,90 ; classe fina, a 282,60 ; classe extra, a 295,65. Mercat sostingut.

Oli de pinyola : de color verd, de primera, de 126,08 a 130,45 ; ídem, ídem, de segona, de 117,39 a 121,73 pessetes els 100 quilos. Groc de primera, de 152,17 a 156,52 ; ídem de segona, de 126,08 a 130,45. Fosc, de 104,35 a 108,69. (Sense envasos.)

Oli de coco : Blanc, a 172 pessetes els 100 quilos ; Cochín, a 200 ; Palma, a 205. (Amb envasos.)

Oli de llinosa : Cru, a 160 pessetes els 100 quilos ; cuit, a 168 ; sense color, a 190. (Sense envasos.)

Oli de cacauet : Corrent, a 265 ; refinat, a 275.

Ous. — Frescos Empordà, a 120 pessetes el conte ; Vilafranca o Granollers, a 132 pessetes ; Sagarra, a 103 ; Urgell i Segrià, a 100 ; Eivissa, a 108 ; Mahó, a 103 ; Mallorca, a 101.

Vins. — La campanya del vi, ara que havem enllestit la desastrosa del raïm, sembla que comença amb millors perspectives.

Els vins vells, talment com era de preveure, són ara objecte de moltes oscil·lacions i, natural efecte de les demandes, han sofert en pocs dies una puja considerable.

Sabem casos, i valdria la pena que fos general, que un vi que el trobaven massa car en oferir-lo ara fa un mes, han anat a buscar-lo prometent-ne la meitat més del preu que aleshores era car.

Ara es preparen coses grans, que faran parlar llarg. Algunes de favorables, moltes que no ho són tant. Recordem : el consorci del most, la lliure exportació d'alcohols, els tractats comercials a punt de firmar, la reposició de l'arbitri municipal, etc.

LLUÍS MARSAL

CONSULTORI

En aquesta secció contestarem grautament i per torn rigoros a totes les consultes que facin els lectors

J. C., Ciutat. — S'admet generalment que la brisa dóna, per destil·lació, tant alcohol de 50 graus, en litres, com graus feia el vi del qual procedeix. Així, si el vi feia 12 graus d'alcohol, s'obtindran destil·lant la brisa 12 litres d'alcohol de 50 graus.

Aquesta és una dada general que varia més o menys, segons els aparells usats, però l'oscil·lació no és gaire forta.

A. A., Tarragona. — Per a combatre l'apoplexia de la vinya (feridura, ceps llampats) es tracten els ceps amb una solució arsenical després de la poda, repartint-la amb un polvoritzador.

La fórmula arsenical que recomanen les estacions enològiques franceses és la següent : es fan bullir per mitja hora 60 litres d'aigua i 30 de carbonat de sosa. Després, remenant, s'afegeixen 30 quilos d'àcid arseniós. Es porta el volum a 100 litres i es pot guardar el temps que es vulgui. Per emprar la solució es dilueix : a cada 5 litres se n'afegeixen 95 d'aigua i amb el líquid es polvoritza la soca i sobretot les ferides.

Sobre la vimetera publicarem en breu un article.

CALENDARI

de sèmbres i plantacions de les Hortalisses i Farratges més generalitzats o cultivats a Catalunya

SETEMBRE I OCTUBRE

HORTALISSES

Se sembra :

Bledes grogues o blanques.—Bledes morades per a hivern.—Ceba vermella per a cabeçar. Ceba dolça de Sant Vicens.—Ceba blanca, grossa.—Ceba d'En Campeny.—Col de cabdell o de soldat.—Col de Pasqua o paperina.—Col genovesa.—Col borraixona.—Col de Milà grossa.—Col molt grossa, francesa.—Enciam escaroler de primavera.—Enciam llarg, blanc o romà.—Enciam llarg, negre o gabaig.—Escarola de cabell d'àngel.—Escarola doble, crespada.—Espinacs.—Faves primerenques.—Fesols tardans (a primers de setembre).—Julivert.—Nap llarg, blanc.—Nap llarg, negre.—Nap rodó, blanc.—Nap rodó, negre.—Pastanaga de taula.—Pèsols nans de set setmanes (millor en setembre).—Pèsols alts, de desgranar.—Pèsols alts, tirabecs o capuxtins.—Pèsols nans, verds, d' Austràlia.—Porros.—Ravanets mitjans.—Ravanets rodons.—Raves llargs.—Remolatxa de taula.—Cerfull.—Xicoira.—Xirivies.

Es planten :

Alls primerencs. — Escalunyes.—Escarxofers.—Maduixeres (millor en octubre.)

FARRATGES

Se sembra :

Alfals.—Col geganta.—Nap gros de bou.—Pastanaga grossa (millor en agost).—Raves grossos de bou.—Trèbol gros o Trèfula.—Trèbol anual o herba fe.—Trepadella.—Veces.—I les herbes dels prats.

Per majors detalls dirigir-se a «Especialidades Agrícolas Truffaut, S. A.», Passeig de Gràcia, 49, Tel. 26-50-G.

AMETLLERS

Ara, en plantar ametllers, vulgueu tenir seguretat que planteu una bona raça de «Desmai Llangueta». No us descuideu d'intercalar-hi una filera d'alguna varietat considerada bona pol·lenitzadora, per assegurar-se les collites de l'esdevenidor.

VIVERS DE FRUITERS DEL CLOS BLAU DE

Ramon Sala - Enginyer Agrícola - **Balaguer**

(Catàlegs i Informes, gratis)

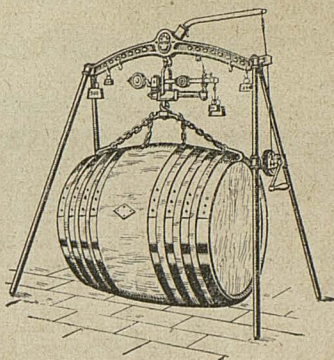
LISOL

Insecticida indispensable a
l'Agricultura
Ramaderia
i Higiene

Demani's el fullat **«EL LISOL
EN AGRICULTURA»**, que reme-
tem gratis.

Vallès Germans

Massini, 79 - Sans - Barcelona

Bàscules ARISÓ

SANS, 12 - BARCELONA

Les utilitzen en quasi tots els Sindicats,
magatzems d'olis i vins, i indústries, per
... llur duració, seguretat i exactitud ...

CAIXES D'ACER PER A VALORS AMB CLAU I SENSE

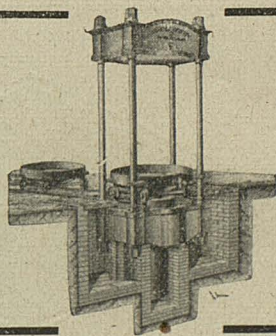
Nou sistema patentat d'un sol bloc massís
INFRACTURABLES, contra foc i sopleit

Bàscula-Grua portàtil model 207
Demani dibuixos i preus

TALLERS PFEIFFER

A. CASAJUANA PFEIFFER, Enginyer Industrial
Pere IV, 109 - Casa fundada en 1855 - Barcelona

Fundició i construcció de maquinària en general -
Especialitat en maquinària per a elevació d'aigües -
Fabricació d'olis - Elaboració de vins - Bombes
d'èmbol per a totes les aplicacions - Presmes i bom-
bes hidràuliques - Trens de sanejament - Arades -
Molins de vent - Cilindres de paper per a calàndries -
Tuberries - Preses i vàlvules de totes classes, etc. etc.

XANCÓ I CALVIS

Llavors per a farratges de puresa i germinació garantida

No còmpreu sense demanar
preus a aquesta casa

BAILÉN, 2, ENTL.

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu «Agricultura»

Arbres fruiters en ses menes més escollides

CASA PALAU

Direcció: SALA JIMONEDA
Bellpuig i Vilanova de
Bullpuig (LLEIDA)

Servim la mena que l'agricultor ens demana; si no la tenim, li diem francament. Existències en viviers propis; 250.000 fruiters; mitjançant contracte, produïm en grans o petites quantitats les varietats que ens demanin, a lliurar els arbres a un, dos o tres anys d'empelt. Així mateix ens encarreguem de tota plantació que se'ns encomani.

OLI per a MOTORS DIESEL i SEMI-DIESEL

El millor per a tota classe de motors: Usant aquest oli, els augmenteu la vida

De venda a Barcelona:

Stat. Marca El León
Plaça de Catalunya, 20

Indústries Babel i Nervión
Carrer de Diputació, 39

CATASÚS I COMP.^a
Passeig de Colom, n.º 20

Joan i Galetà Vilella
Carrer de Girona, 54

SOFRE

Grans refineries
a Tarragona de
la «Unió Sulfur
Co. S. A. E.»

Productes garantits de 99 per 100 de
puresa, amb anàlisi dels més importants

Laboratoris de Viticultura

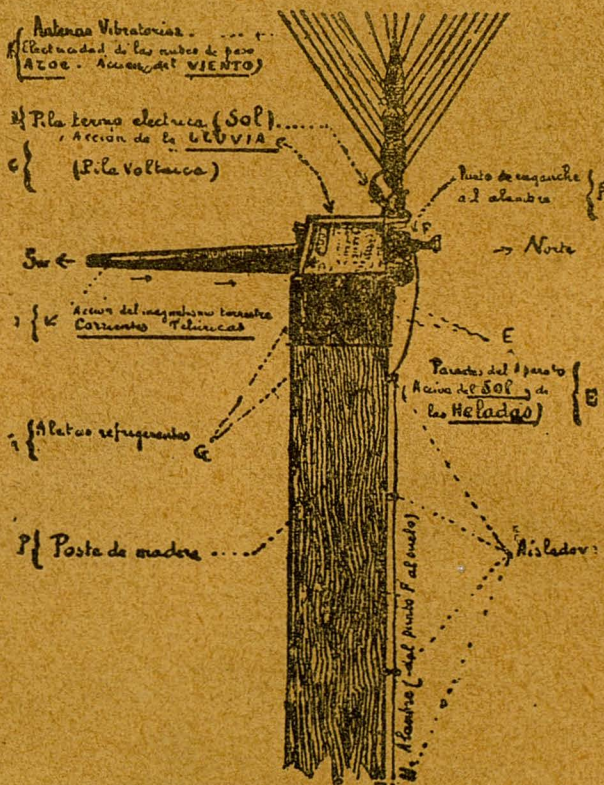
Únics proveïdors de la
Unió de Viticultors de Catalunya

Per a preus i detalls
dirigir-se a la

Secció Comercial de Tarragona
Rbla. Sant Carles, 20
Telèfon 672

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

AGRICULTORS

Amb una despesa de primer emplaçament INSIGNIFICANT, sense cap més dispendi i amb l'electricitat recollida per l'ELECTRE MAGNETIC TERRE CELEST CHRISTOFLEAU, electrificareu els vostres camps per un temps INDEFINIT, i obtindreu progressivament collites DOBLES i fins TRIPLES de les corrents; destruïreu els paràsits que ataquen les vostres plantes, hortalisses i arbres; combatreu la secada total i continua de les terres de seca, evitau en molts casos els efectes de les gelades en el cultiu dels llegums primers; regenerareu els vostres arbres fruiters malalts i tornareu a la terra esgotada per un cultiu mil lenari els elements que li manquen.

LLAURADORS!

Electrifiqueu les vostres terres abans d'utilitzar-les per a la sembra, perquè en temps oportú rebïn la llavor en condicions immillorables per a la germinació i futur desenvolupament de les plantes herbàcees, tubèrculs i arrels.

CULTIVADORS!

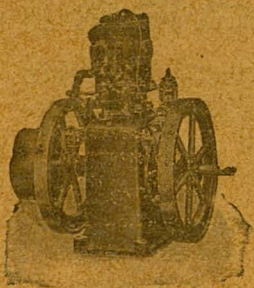
No titubegu a aplicar des d'ara l'Electre Cultiu Atmosfèric, i per tota mena d'informes respecte dels seus resultats i aplicació, com així mateix sobre l'emplaçament dels aparells, dirigiu-vos a

“Electro Cultivo Patentes Christofleau”

Plaça de Catalunya, 6, 2.na :: BARCELONA

O ALS SEUS AGENTS REGIONALS

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

MOTORS

per a benzina, alcohol, petroli, etc.
des de 1 fins a 20 HP.

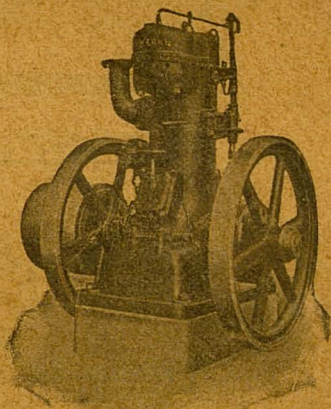
GRUPS ELECTROGENS PER A LLUM
I FORÇA

Instal·lacions com-
pletas per a regors
i elevacions d'aigua.

MOTORS SEMI-DIESEL

PER A OLIS PESATS

Tipus industrials, agrícoles, elèctrics i marins.
Des de 6 HP en endavant, amb un o més cilindres.
Consum de combustible: 250 grams per HP hora

Josep Comas i C.^a

Bailén, 19 - BARCELONA

TRACTORS AGRÍCOLES "CLETRAC"

Tipus Tanc

Reconeguts pels tècnics
com els de major rendi-
ment i de més utilitat per
a tota classe de cultius.

Tot agricultor progressiu i
amant dels seus interessos
que desitgi augmentar consi-
derablement el producte de
ses finques, deu enterar-se
dels avantatges que ofereix el
"CLETRAC"

Tipus W 14/22 HP.

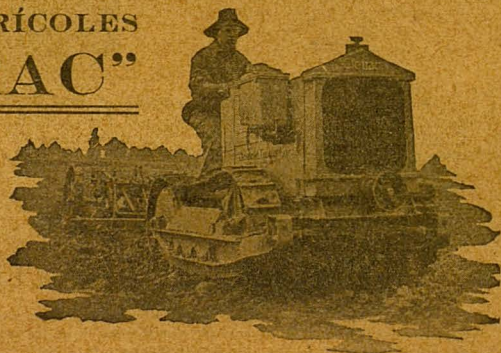
per a tota classe de cultius

Pessetes: 12.000

Tipus F 9/16 HP.

per a vinyes, horts i petites
propietats

Pessetes: 7.000

*Aparells complementaris de totes classes i
marques, a preus considerablement reduïts*

Demanar catàlegs i proves al re-
presentant general a Espanya:

AUTOMÓVIL SALÓN
TRAFALGAR, 52 - BARCELONA

En dirigir-vos a les caïses anunciadores, citen AGRICULTURA